

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

ВИХОДИТЬ ТРИЧІ В ТИЖДЕНЬ

Рік II.

Станиславів, неділя 29 березня 1942.

Ч. 37 (78).

СОВЕТИ В ІРАНИ

Совети вже вразно домагались безпосереднього доступу до Перської затоки. Таким робом вони хотять завоювати весь Іран в свої руки та приєднати поміж Туреччину, Сирію та Ірак на заході та Афганістан і Індію на сході. Тепер уже цілий турецький східний кордон межує безпосередньо з совєтською армією, яка просувається на південь Ірану, витискаючи англійців з дотеперішньої англ. смуги. Большевики кажуть, що вони потребують безпосереднього доступу до портів у Перській затоці, щоб краще забез-

печити собі постачання з Америки. Це домагання бо політично і військово по інтересах Англії, бо англійці брали звідсіль велику частину матеріалів, що приходили з Америки, для власної армії, розташованої на Близькому азійському Сході та в Африці. Коли б большевики дійсно вернули весь Іран від Кавказу і Каспійського моря до Перської затоки та Арабського моря, то це було б здійснення старих російських імперіалістичних мрій, які завжди звертались проти інтересів Англії у південній Азії. (ти).

*„Будеш батьку панувати,
Поки живуть люди,
Поки сонце з неба сяє,
Тебе не забудуть!”*

В суботу 18-го березня о год 6 (18) увечері в світлиці У.О.К., вул. Г. Герінга ч. 22.	Реферат. 1) Шевченко в історичне минуле — проф. Ю. Каменецький. 2) Шевченко й жінка — п. О. Лупька.
В неділю 29-го березня о год 12-ти у великій світлиці І. У. Н. Т. при вул. Герст-Вессель ч. 4.	Закриття вистави — інформаційний реферат „Шевченко як малайр” — проф. Лукавський.
Тогож самого дни о год 7 (19) увечері в залі Укр. Театру ім. Ів. Франка, площа Герст-Вессель ч. 3	Велика Святочна Академія в пошану Тарасові Шевченкові.

САМОСТІЙНІСТЬ ЧИ ЗАГИБІЛЬ АВСТРАЛІЇ?

Хай Австралія вибере поміж самостійністю як рівноправний партнер великого східно-азійського ладу та поміж своєю руїною, — так кличе японський поетика у англійській мові „Дженен Тайме сінд Адвертінер”. Цей часопис, який стоїть близько френського міністерства закордонних справ, пригадує Австралії не раз, що Японія не має супроти Австралії займаницьких територіальних вимог та що вона рада б бачити Австралію як самостійну державу у східно-азійському просторі. Хай Австралія прозріє, що її військово та господарське володіння зовсім безна-

дійно. Австралія залишена сама собі та не може оборонити своїх берегів, довгих на 13 тисяч миль. Відрізана від усього постачання, Австралія мусить господарсько й військово залагодитися. Цей японський гелос є ще одною спробою мирно поладнати конфлікт з Австралією. Японці не вгавають у своїх мирових зусиллях таї само, як це робили у відношенні до Злучених Держав, до Англії та Голландських Індій. Нека ступити, що коли Австралія даліше буде горюжитись, Японія вдарить так само нежданно й смертельно, як це було у попередніх випадках. (ти.).

ПРО КРАМАРІВ У СВЯТИНІ

Завданням поетів, а даліше і всіх письменників було і є передусім провадити, виходити, чи повчати людей, серед яких вони діють. Найкращі зразки європейської поезії мали колись за завдання бути не так присмодною лектурою, як радше книгою життєвої мудрости. З неї і через неї давні греки признавали світ. Гомер був для них не тільки могутнім володарем слова, але передусім провідником, учителем та дороговказом. А тому, що поезія була дарунком божої сили, то поети уважали за речника божих законів і прав на землі. Так було в заранні європейської культури, такі вимоги, передусім етичного характеру, ставлено до поетів. Приписування цих завдань письменникам та поетам пізніше зазнало багато змін, але в одному всі були згодні, що поет має бути проповідником ідей високих, корисних — все о, що може викресати від людей їх найбільші душевні цінності. Останніми часами зпанував подібний погляд на поезію, бо від неї вимагається провідницької служби для народу. Тим самим мистецтво слова беруть на себе обов'язок переконати і владно та невгнито стояти на сторожі суспільно чи національно корисних ідей.

надаліше залишиться обов'язок стояти на сторожі...

Та цим разом натиск ворожих сил був куди більший, ніж передтим. Масмо на увазі большевицьке панування. Большевики уважали, що література може віддати їм величезні послуги, якщо вона буде поширювати большевицькі ідеї, себто ідеї нам крайно ворожі. Тут почалася трагедія українських наддніпрянських письменників. Багато таких, які відразу не погодились працювати проти своїх, зараз зліквідовано. Пригадаймо хоч би ліквідацію Старої Гвардії українських Письменників і наукових працівників з „Союзу Визволення України”. Після цього грізного напівнення дехто з письменників перестав писати, рятуючи себе особисто, дехто уважав за відповідне даліше писати, потайно вилтаючи в рядки своїх творів український зміст, який читач міг вилувати тільки зпоміж рядків. Ворог не спав, а тільки з притасною радістю чекав на пригідний момент. Прийшли відомі розстріли молодшої генерації наших письменників в 1933 р. Можна сказати, що обі генерації наших мистців слова видержали на своїх позиціях і волю та мали силу радше піти на смерть, як „покаятися” і почати писати „по новому”. Свідомі свого провідного становища, — становища, звідки єдино ще тут то там можна було сказати щось свого рідного, вони не пішли з поклоном чужим богам. Нажаль не можна сказати цього про всіх. Деякі, і то навіть визначні таланти, такі як Тичина, а навіть Рильський, ніби на зивок чародейної палички почали вихвалити „сонце в кремілі”, ба навіть кидати камінням на все те, що самі дотепер писали, а подекуди й оплюгавлювати своє рідне. Хто читав Тичину, автора „Золотого гомону” і останньо Тичину, надвального кремлівського „піту”, тому ставало моторошно. Неже це той самий Тичина? Чи пише він щиро? Чи це зробив він, щоб рятувати життя, чи може щоб зажити вигідно і достаться як орденоносець? — так дивувались, одні менше, другі

Японія остерігає

В Бразилії почали переслідувати японських громадян. Японська газета „Кокунік Шінбу” гравить остримі репресіями супроти бразилійців в Японії та зайнятих територіях, якно Бразилія не повела терору проти Японії. Якщо до цього Японія буде

всезначи змушена, то їм відповідальність буде вестити тільки Бразилія. Тепер знаходиться в Бразилії 200 тисяч японців без охорони власних консулатів. Заходи Бразилії проти держав-осі є протипівні міжнародному праву.

Незвиглядність спротиву на Філіпінах

В останньому часі зросло заінтересована японської преси спротивом филиппінських військ на Філіпінах. Відома, що після розбиття основної японської сили та заняття Манілі, филиппінці укріпилися на півострові Ілалан, який є дуже трудний до атаки. Японці завважують, що становить смертельну загрозу, що становить велику небезпечність. Вони можуть ані відступити, ані перейти наступу. Розмірно довго вони зможуть боронитися тому, що доступ до Ілалана є тільки вузька дорога, дуже довга до озавування. Наступ з японської сторони неможливий через дуже швидкоплинність. Миско цього в свої сподівання скорого закінчення бою на Філіпінах, бо японці знаходять дуже віддальку в філіппінському наміренні та з організаційних ним уряд. Філіппінці брали участь в японських державних сплатах та хочуть переконати над розбудовою нового міста, є навіть в останніх часах владда дотери й з філіппінських відділів до японців. І Барні Ідуць від кількох днів знають собі, при чім японці посуваються вперед на просторі між річками Ілалан і Сітанг та вибрали в бою з тисячі новарів. На Новій Гві-

неї посуваються японці на південь та бомбардують зокрема сильно порт Дарвін на австралійській суходолі. Похід японців відбувається серед повставши мешканців Гвінеї, які живуть ще на дуже низькому ступні розвитку. Є між ними і людодів, звані ванібали. Всі вони вхопили за свою зброю та кинулись на плантації, де роблять ворахунки з білани.

На Суаяті йде даліше очищення острова з ворожих залишок. У висліді цього здобуто місто Падаг.

Щоб рятувати Чанкайшена, Америка ухвалила для нього 500 мільонів доларів кредиту. Це однаке не звлякало жодного кроку в Токіо, бо всі знають, що Америка не має вже куди доставити Китаєві воєнного матеріалу на таку суму. Після того, як японці вертали бірманську дорогу, неможливо прислати Китаєві воєнний матеріал ізовні.

Коли йде про Австралію, то там Мек Артур, що втік з Філіпін, сказав знаву, яку закінчив менті більш так: Австралія можна буде вдержати, коли вона буде мати достатньо військо і воєнного матеріалу. Мій успіх чи невдача залежатиме від джерел доставки які уряд дасть мені до розпорядженості.

більше, дехто обурюється. В кожному разі всі почували щось несаможитого, трагічного й болючого. Як би не було, Тичина не тільки вмер для нашої літератури, але, а це є куди тяжче, — він виступив проти неї. Сьогодні тяжко нам судити без огляду. Не знаємо обставин, серед яких сталась оця переїна, але одне є певне, що хто підіймається провідної ролі в народі і бере за перо, повинен адекватно собі справу з усіх наслідків своєї позиції та мати силу видержати на становищі.

Те саме з Рильським. Людина з високою особистою культурою, шляхетного походження, духом наскрізь європейським, спочатку рятував себе прикладною творчістю, даючи на правду гарні зразки нової літературної мови. Але коли прийшло ринитися, заломився і не знайшов сили піти за Філіповичем і Зерозим, які вже не живуть. Насувається питання: чи не могли вони перестати писати? Сьогодні відповісти на це важко. Справа наших наддніприських письменників могла б ще в кожному разі бути дискусійною.

Як же виявили себе галицькі письменники, коли Галичину зайняли більшовики? Цей справу вже не ставимо, як справу дискусійну. Тут вже далеко легше є здобутися на висуд, бо знаємо добре ґрунт, на якому вони діяли, та обставини, серед яких опинилися. Деякі письменники, які відчували загрозу для себе, втіхали. Ці зробили найкраще. Як же ж заперечували себе ті, які залишилися? Треба на цьому місці ще раз ствердити, що така людина, як письменник свідомо своїх провідницьких завдань, повинна теж бути свідомо і своїх вчинків. Адже коли хто з письменників лишається, то мусів зважати собі справу з усього, що його чекає. Що ж було його першим обов'язком? Передусім мовчати. Хіба зовсім ясно було, що серед даної дійсності і мови: бути не могло про якунебудь корисну українську творчість. Такий письменник повинен був знати, що якщо його почнуть слухати писати та оцінювати власну попередню творчість, то в нього знайдеться ще стільки сил, що він цього не зробить, не дивлячись на те, що його за це стралять. Таї категоричні вимоги можемо ставити і ставимо до інших робітників пера (з журна-

лістами включно), бо для них можливість зорієнтуватися та відповідно знайти в новім положенні була значно легша, як в обставинах над Дніпром. Передусім кожний знав уже про випадки в 1933 р., далі спочатку можна ще було завжди вижити.

І що ж сталося в нас? Речі прямо неймовірні! Люди, які писали пламенні патріотичні вірші, здавалось найбільші патріоти своєї землі, — люди, які віршами вчили наших дітей любити рідну історію, одного гарного дня почали прославляти Сталіна, чулися „вільними“ та писати панегірики в честь „доблесної армії“. Збентежене громадянство прямо очам не вірило. „Невже він це міг написати?“ питалося здивоване. А де ж примітивне почуття сорому та якоїсь дрібки національної чести, не говорячи вже про обов'язок бути прикладом для своїх? Але під навалюю вражін, в крутіжкі ближчих і дальших подій люди не мали часу довше над цим заставлятися. Що ж діється далі? Нині, коли все кругом повернуло, з меншим здивуванням читасмо вірші „сталінопівць“, які починають дуги знову у фальшиві тони нещирого патріотизму, так якби ніколи нічого не було. Це ще щось гірше за національні грихи. Бо допустим, що когось там навіть присилували так писати, то він опісля відчувавши свою провину, хай принайменше старається відкокутувати цей тяжкий прогріх, хоча б мовчанкою. Ні, ці люди затрапили мабуть взагалі почуття своєї особовості та цього, що про них люди знають. Вони забувають, що кожну людину обов'язує бодай крихітка якоїсь особистої гідності. В цьому місці дозволимо собі навести слова Л. Гранички, автора статті на подібну тему в „Дрогобицькій Слово“: „Такої безсоромності, такої проституції, українське письменство досі ще не знало“.

Можливо, що тепер ще покищо пригожі обставини для всіх карієристів, що змінюють своє переконання, залежно від політичних обставин. Але коли йде про письменників, то ця ділянка праці є надто великою цінністю, щоб нею можна торгувати та робити з храму крамниці. (мз).

Бороняться перед жидами

В Європі поглиблюється протижидівський рух. У Словаччині будуть створені табори праці для жидів, які втратили працю внаслідок аризації словацького госп. життя. У Болгарії уряд окремих розпорядком заборонив жидам бути власниками, арендаторами, або керівниками копалень та каменоломів. Всі такі жидівські гірничі підприємства мусять бути закриті до введення трох тижнів та передані в болгарські руки.

В Угорщині стверджено, що в останніх роках значно збільшилося число всяких злочинів та проступків, докочаних жидами. У 1939 р. жиди займали у злочинствах 12,68%, зате в 1940 р. 22,23%. У лихві жиди займали 44,88%, при нерівнотствах 60%, при всяких протизаконних заробітках 64,71%, при кредитових обманствах 72,79% (тп.).

З ПОДІЙ НА ДАЛЕКОСХІДНЬОМУ ФРОНТІ

Японське летунство надзвичайно сильно бомбардувало військові точки спору ворога в Австралії, на Новій Гвінеї, на Островах Соломона та на Андаманях. Японські війська обсадили острів Буа, який є найдаліше на північ висуненим островом Соломонської групи.

Англії надзвичайно остро заборонили поширювати вістки про збройні сутички між англійськими військовими відділами та індійськими націоналістами.

Між Японією і Гонг-Конгом знову впроваджено правильну поштову сполучку.

Маніфестація еспансько-португальської п'язини в Порто

Сердечна п'язина між Еспанією та Португалією поновила знову підчас передачі еспанських ордерів португальським генералам Фернандові Гергесові та Трінтадові. Ці ордени вручив їм еспанський військовий губернатор провінції Понте Верда, генерал Альонзо. Врочистість відбулася в еспанському консулаті в Порто. Генерал Альонзо закінчив у своїй промові, що

історична зустріч Франка і Салзара в Севільї — це доказ цього, що Португалія рішена оборонити свою незалежність. Португальський генерал Трінтаде відповів промовою, в якій згадав братерські зв'язки, що лучать оба народи, та підкреслив спільну акцію обох націй в боротьбі проти більшовизму на Іберійському півострові.

До становища в Ірландії

Дня 17 березня Ірландія обходила свято свого патрона. З цього приводу говорив через радіо Де-Валера. Він закликав іриський нарід до єдності та суцільної востани. Крім приготувань до національної оборони, Ірландія має ще такі дві важні справи, а саме заосмотрення в поживу та паливо. В промові підкреслено, що іриський нарід бажав собі в мирі управляти ріллям, щоб таким чином могли себе виживити.

Подорож генерала Мек Артура з метою заняття носе становище

Новоіменованій верховний вожд на південно-західному Спокійному океані генерал Мек Артур виїхав разом зі своїм штабом, як виходить зі звідомлення одного з кореспондентів Ассошієтєд Пресс, вночі на 12 березня в малих торпедних човнах з Філіппін. У ході дня мала флотыла скривалася у невеличких заливах, щоб таким робом не могли її відкрити японці. Як завваляє один з американських кореспондентів, що брав участь у тій виправі до Австралії, ця подорож була дуже небезпечна тому, що морські хвилі кидали торпедними човнами на всі боки. (тп.).

Процес в Анкарі

Як подає офіційна турецька газета „Улус“, дня 1 квітня почеться судовий процес проти осіб зв'язаних чи зам'язаних в атентат на шімєцького посла в Анкарі фон Палена.

ЖИДИ В МИНУЛОМУ

(Докінчено)

Нема сумніву, що така їхня вліпливість, зарозумілість по своїй легко набутій багатстві, як також їхня гордість і ненависть до християн, що її від дитячих літ вибиралася жиди з таланду, мусіли викликати огірчення супроти жидів серед широких кругів християнської суспільності. „А тим часом жиди — виме Авадер де лос Ріос — супроти безумної зміни своєї долі, керовані почуттям німєти і фанатизму, присилували свою заграду блядми й жорстокостями, що зневажали людськість, складаючи в той спосіб докази свого агального унідлення“. Безумивно обвинувачували їх, що хотіли водати отруту ворожим собі Церковним достоянням, безчестити рішні християнські святощі, що поривали й розомикали християнських дітей і т. д. Багато з тих закидів було правдивих, як це вказали свідки. Тоді вінали й палили жидів як лавних, так й невинних. 1492 р. прогнано жидів зовсім з Еспанії. З дуже великим хайном розійшлося тоді ок. 8 тисяч жидів по всім краях Європи. Деякі вінали аж до Азії та Африки.

З. В часі Хрестоносних воєн мусіли жиди затерпіти чимало, як ті, що

„тисяч разів більше винувати супроти Христа, як кагометани“. Згинуло їх тоді кілька тисяч у Німеччині та в Англії. Жидам поручено носити таку одєжу, що відрізняла б їх від християн, або бодай латку колірову на одєжі.

До надірних багатств приходили жиди передусім через лихву. Нпр. рухоме жидівське майно в Англії з початком 13 віку „становило четвертину майна цілої держави“. Але й ненависть супроти жидів була там теж велика. Жидів обвинувачено, що вони допускають ритуального вбивства. За Кларда і парламент заборонив жидам позичати гроші на процент, торгувати з християнами й поручити їм мешкати тільки в означених місцях (геттах). Тоді умилено ок. 10.000 жидів за рішні вбивства, богохульства, фальшування грошей і т. п., а 300 жидів повішено. Накінець король прогнав усіх жидів з Англії (ок. 16 тисяч осіб). Частина їх згинула на морі, а частина поселилася над Реном. Було це з кінець 13 віку. До Англії вернули жиди аж за часів Кромвєла (в 17 віці). У Франції король Філіп Август (1180—1223) спочатку прогнав їх, а опісля дозволив їм вернути й за це

платили йому жиди великі давниці. За Філіпа Гарного (1285—1314) палили жидів за безчестення церковної посуди, за вбивства християнських дітей і т. п. 1306 р. поруни король узавити всіх жидів без різниці віку й пола. У в'язниці повідомлено їх, що їхне майно сковфісковане, а вони продовж місяця мають забратися з Франції. По 10 роках вони знову вернули, але були там тільки 7 років, щоб опісля знову на сорок літ покинути Францію. 1334 р. прогнав їх з Франції Кароль VI за недозволєну лихву. Почавши від 14 віку, в Баварії, Франконії й надренських провінціях дуже часто обвинувачували жидів, що вони допускають ритуального вбивства, обезчещують християнські святощі та допускаються зради. Т. зв. Ваєнбретер і Юденшлегер улантовували погроми жидів. Коли вибухла в половині 14 в. страшна чорна чума, нарід бачив винуватців поширеної епідемії в брудних жидках, яким жиди затривали керинці і джерел. З лиха земля звилки тоді цілі жидівські дільниці. Жиди втікали до Польщі й до Туреччини, де звийшли „другу Палєстину“.

В 15 в. прогнали еспанці жидів з Сицилії, а 1516 р. Венеція замкнула їх в гетто. Велід за Венецію інші держави те саме вчинили. Папа Павло

IV заборонив жидам займатися лікаруванням, купувати посілости й вести торгівлю, — дозволяючи на торгівлю тільки старов одєжу. Жидів поселили у гетто та приказав їм носити капелюх жовтого коліру. Папа Ніп V прогнав усіх жидів, крім жидів у Римі та в Анконі, а коли опісля вони знову вернули, прогнав їх Климент VIII. З Неаполю прогнав жидів 1541 р., з Генуї 1550 р., з Медіоляну 1597 р. 1570 р. прогнав жидів з Браундєрбургії.

За цєсаря Асопольда I прогнано жидів з Відня, а їхню дільницю перемінено на одну з найкращих відєнських дільниць — Асопольдштат. Подібно прогнали їх були від себе мадирі, а Марія Тереса прогнала їх з Чехії Моравії за те, що один рабін мав ватайки порозуміватися з французькою армією.

4. До Польщі прибули жиди вже в 8 віці й зайнялися передусім торгівлею невілічків. Польща була „небом для шляхти, чистилищем для міщів, неклєм для селян, а раєм для жидів“. Подібно досить скоро прибули жиди в Україну. Уже за княжих часів учинили були жителі Києва жидівський погром за те, що жиди за дорого продавали сіль людям.

Калижир Великий надав жидам такі привілеї, як ніякий інший тодішній

НОВИНКИ

ОЩАДНІСТЬ

29
БЕРЕЗНЯ
1942

СЬОГОДНІ —
НЕДІЛЯ: Квітня, Савина
ЗАВТРА —
П'ЯНЕДІЛОК: Алексія при.
ПІСЛЯЗАВТРА —
ВІВТОРОК: Карла Брус.

Народна Торгівля як краса центра міської споживчої кооперації в Галичині. Начальник Народної Торгівлі в Станіславові інформувала мене, що вона зараз по ітечі більшовицької віденської своєю діяльністю. І то не тільки центра у Львові, але й філії по цілому краю. Станіславівська філія від поперу з трудом 57 працівників, всього 11 торговельних придаткових крамниць, одну крамницю господарських артикулів, одну галантерейну й конфекційну крамницю, одну посудну, одну спортову, одну нафтову та харчову білу для цих складів, а товаришу на округу. Народна Торгівля обслуговує всіх покупців без огляду на їх національність або членство. Єдине членські кадри й уділи є підставою кожного кооперативного підприємства. Більшечкою Народної Торгівлі, як і всієї нашої кооперації у воєнний час є слабе залучення громадян та в парі з тим мала кількість уділів. Навіть сиріва з відновою старих уділів це щільно. Управу Народної Торгівлі в редовно виконувати для своїх членів окремі продажі деяких артикулів першої потреби, на що лише поволяють воєнний час, як рівнож має змогу наділяти членів деякими товарами, що в міру воєнних можливостей одержку від своєї централи у Львові. Із громадського обов'язку й особистої користі та громадської самопомочі повинні всі наші громадяни вступати в члени Народної Торгівлі. Вишове власність 5 зол. уділу 20 золотих. Вені інформації можна пошкідливо одержати в канцелярії Народної Торгівлі, при вул. Вірменській 3-14, партер направо, в год. 9-12.

В. Бірдун
Заклик до вчителів - українців.
Шкільний Відділ при УОК в Станіславові звертається ще раз востаннє до всіх учителів, які ще не зареєструвалися й не надали особистих листків (спеціально до тих, які не працюють у шкільних, а теж і до емеритів) не гаючи аголоситися й зареєструватися в Шкільному Відділі при УОК, вул. Г. Геринга 22. І й поверх.

Сходина студентської секції. У неділю, дня 29 березня ц. р. о год. 10:30 рано в доміцні УОК відбудуться сшотичні сходина студентської секції з рефератами про Гр-тню Різнюю Проголошення Самостійності на Закарпатській Україні. Принавіть і точність усіх студентів обов'язкова.

Заклик до всіх мужчин української й польської національності. Всі мужчини української й польської націоналості, народжені в роках 1922 і 1923, мають аголоситися без огляду на те, чи мають вже зайняття чи ні, в певні дні: 30 березня 1942 р. для переліку обліку в Уряді Служби Батьківщини (Wehrmacht) при вул. 1-ра Франка (Самостійна Каміньська) ч. 14-15 у сщдуючому порядку (по німецькій азбуці): букви А-Ф о год. 8-9, Г-Л — о год. 10-11, М-Р — о год. 14-15, С-З — о год. 16-17. Кожен має приносити із собою документи, на підставі яких можна ствердити дату народження. Хто не повзавється цьому акликові, буде який тротитше покарання. Підписаний Посадник Міста Голембівський.

Віддача тютюневих виробів. Кожен по ідач тютюневої картки, які видає Міська Удінна, може, починаючи від 28 березня 1942 р., виклазуватися своєю карткою, аановатися в одній з виключаючих крамниць дрібної продажі тютюневих виробів: 1. Луцький М. — А. Гітлера 30. 2. Бернцківський П. — Коновальська 147. 3. Бродський А. — Капітуляна 3. 4. Кошч І. — Г. Геринга 22. 5. Хитавський С. — Германська 18. 6. Курась

«Хто не щадить сотика, не варт і тарла» — говорить німецька прислів'я. Вона підчеркує вагу ощадності.
Ощадність проявляється в тому, щоб відло господарити своїми прибутками і стільки видати, щоб видати не переходила суми прибутків. Ощадність — це зміни жити з рахунком, господарити з п-ном. Коли ми вид-мо більше як зробали, тоді або попадаємо в довг, які руйнують нас зовсім, або мусимо натягати своїх знайомих і не підірвати довіри до нас і дуже утруднює нам життя.

Тому не треба робити видатків нерозважно на речі зайві, люкусові, а навіть шкідливі для здоров'я, як вир-тютюну, горилку, карти тощо. Треба обходитися обережно зі своїми речимами та не виштити їх, бо тоді в них вадовше нам вистарчать. Коли щось купуємо,

ми повинні пам'ятати про приповідку, що, що «дешеве м'ясо пси їдять» і що часом купити якусь річ дешево, але лиху, є більш вкорисним, як купити річ дорожчу, але таку, що послужить нам на деякий час.

Та не вистарчать господарити так, щоб наші видатки не перевищили доходів. Треба старатися все якусь частину доходу аощадити. Ті ощадності є потрібні нам, коли ми хочемо щось дорожчого купити, десь виїхати, або маємо інші більшш непередбачені видатки. Ощадність дозволяє нам аібрати гроші, потрібні для кушення ґрунту, дому, заложення підприємства і т. п. В інших країнах кожний громадянин складає свої ощадності почаси до банку. З таких ощадностей востають мільярдні фонди, які мають значіння для цілого краю, бо вони дають капітали,

і трібні для урухомлення підприємств, переведення ріжкого роду меліорації, будови аановце тощо. Такі ощадності мають величезне значіння для нас тому, що ми нісля збагачення, якого зазнали в останніх роках, маємо що відбудувати. Ті ощадності не повинні переходити в скарбство. Ми не сміємо щадити на тому, що є для нас коначним, на потрібних харчах та одягу, на видатках коначних для здоров'я, для освіти дітей, на книжки й часовиси, на всякого рода народні цілі та на підмоги для потребуєчих ближніх. Навпаки — розумна ощадність повинна дати нам засоби на ті цілі.

Ми повинні пам'ятати на пословицю, що «час то гроші» і для того поводитися ощадно з часом, не тратити його на дурниці і пам'ятати, що кожна хвилинка часу амарювана з алочним перед суспільністю. (В.Р.)

- С. — Шенченка 191, 7. Росіцький Г. — Гославського, 8. Семиний В. — Новий Світ 19, 9. Шисель В. — А. Гітлера 10, 10 Яб-онська М. — Дра Франка 26, 11. Кутня Ю. — Гославського 12, 12 Зинь С. — Липова 74, 13 Шимбалогій Л. — Губернаторська 27, 14 Урбальський С. — Ринок 26, 15 Синашні С. — Вовчанецька 101, 16 Новиківська С. — Пірамони-ча 10, 17 Рембач М. — А. Гітлера 8, 18 Каминці Народної Торгівлі при вулицях Київській 24. А. Гітлера 8. Липова 23. А. Гітлера 148. Вовчанецька 139, Мальчевського 48. Коновальська 28. А. Гітлера 117 і Галацькій 142 — Поча ши від квітня 1942 р. одержити курець, який виклаже тютюневою карткою, місячно 100 штук паві-осів, або 100 гр. тютюну в тій тютюневої крамниці, в якій залучає. Купони відтінати вільно лиш пролацні до одні тютюневої крамниці. Відтінати купонів не бує прийматися. Купон на тютюневій карті за місяць березень 1942 р. є неважкий. Кожна тютюнева картка може втягнути на листу лиш 400 клієнтів. Кількість клієнтів, що перевищує 400 осіб, не одержити придати в даній крамниці. Порядкове число втягненого клієнта має продавць вписати угорі на вільному боці тютюневої картки чорнилом, а крім цього прибати фірмову печатку, міміці (Volk-deutschen), які мають тютюневі карти, починаючи від ч. 11:01, будуть діставати свій тютюневий придаток у німецькій крамниці. (Е. Клят).

Години зайняття у крамницях. З важкістю від 21 березня ц. р. устійюється години зайняття у публичних крамницях у той спосіб: перед по удцем від 8-ої до 13-ої год., а після поволюдня від 14:30 до 19 год. Одностайна обідова перерва від 13 до 14:30 год., усталена для всіх крамниць, мусять бути які іточніше аридержувати. Звертається увагу власникам крамниць, що вони аобов'язані аридержуватися цих годин зайняття. Хто в устійюючих годинах не дасть громадянству змоги користати а свої крамниці, буде криваний грішною до 200 зол.

Внеси до Державної Промислової Будівельної Школи в Станіславові відбудуться в дніх від 24 березня до 4 квітня 1942 р., від год. 9-ої до 13-ої в шкільному будинку Школи Металевого Промислу, вул. Вірменська ч. 16 1-ий поверх. До промислово-фахової школи а відділами: а) столярсько-тесларський, б) млярсько-а-лізо-бет-онний, можуть бути прийяті хтотні арибського походження, української національності, у віці від 14 до 19 року життя, що закінчили 6 клас 6. совєтської школи або 7 клас 6. вселюдної народньої польської школи. По закінченні тої фахової школи учні можуть адавати чолідничий іспит, або есентуально прод акувати навчання у відповідних вищих школах. Прямідичня й харчі для учнів, яких рідня живе поза Станіславовом, забезпечене у власній новоснованій бурей.

Населення міста Надвірна. Останньо аголосено урядову статистику міста Надвірна, з якої виходить, що місто ачислює 9145 мешканців, з чого українці — 3982 (43,3%), поляки — 267 (2,9%), жидів — 2486 (27%), інших 0,2%.

Податкові ставки. З розпорядком із дня 28 лютого входять у силу в Галичині дном 1-го березня 1942 р. податкові ставки від різнничого податку, податку від карт до гри та державного податку від електричної енергії, що об'являють у ГГ. Крім того входять у силу з дном 10-го серпня 1941 р. вадз обов'язуючі в ГГ. податкові ставки свадничого та даровничого податку з усіма аередбаченнями до них додатками.

Подання до державної владі тепер вільні від етечальні, починаючи від 1 лютого ц. р., агідно з розпорядком Ген Губ. Голембівський Відділ Фінансів із 16. І. 1942 р. Дев. Розш. ч. 7.

Столярська школа. В Бережанах, в дистрикті Галичина, відкрив-стися з дном 1-го квітня 3-літня столярська школа. (тн).

Доповняюча Хліборобська Школа в Угорниках. У вівторок дня 17 березня ц. р. відкрито Доповняючу Хліборобську Школу (Berufsschule) в Угорниках для сіл: Підчари, Макитиці, Угорники та Підлуке. Як довідусмося, аередбачення є теж арганізування таких шкіл по всіх абірних громадах. Директором школи в Угорниках є п. В. Кульматський. Без сумніву, ця школа має велике значіння для наших селян, бо тут вони можуть одержати фахову господарську освіту та набути підставового знання з діляки самоосвіти.

Пересторога. Часоме «Волинь» в Рівні містись таке: Як полати Костопольські Веті ч. 1034 (пав Окружний Комісар звернувся до польського населення з пересторогою, яку подаємо а в цілої: Я стверив, що з боку польних кругів польської меншості Костопольської округи поширюється поміж населенням поголоски, які, як відомо для кожної навіть а-ресічної аінформованої людини, несуть на собі пятю брехви. На протий акогогось часу а вицкують, що інтелігенція польського населення сама виступає проти тих чуток, однак в тому а розчарувався. Далше а не можу одчак стерпіти, щоб населення було напоєне безсесивною пропагандою польських кругів і для того а амушений застосувати якісьгостріше аридження а вже подав до відомо, створеного мною польського комітету, а а цьому місці хочу ще а а-перестерегти аеред розповсюдження пропагандивної брехви. Я буду безоглядно гостро вищити кожний відомий мені виступ. Коли б одчак ари дльшому поширюванні таких брехливих поголосок не можна було б усталити ро поісидів і вишхідників непради, тяжкі аслідки цього буде поновити щде польське населення. Кожний полк прислужається інтересам а-сного народу, коли поладсть до відомо аиди про кожний відомий йому випадок брехливи пропаганди. Окружний Комісар ЛЕНЕПТ — Костополь, дня 13. 3. 1942 р.

З діяльності Уряду Зберігання Цін. Уряд аберігання Цін (Reichswirtschaft) має аавдання доцільнувати перестереження цін, а там самим дбати про рівновагу у виміні а-теріяльних аібр. Він поборює аскаретаю, потайну торгівлю, які азокрема підчас війни невничайно розповсюджні. В останньому часі Уряд Зберігання Цін вишколив спеціальних воліційних робітників, які мають апрактично поборювати вище агадані суспільні болячки. А саме відбулися 3-місячні аготовні курси для німецької поліції (Schutzpolizei) і жидармерії, яка повинна службу по містах і селах галицького дистрикту. Крім того на цих курсах ашколено теж кількох українських воліційців, які знають добре німецьку мову. Аавданням курсу було перешкодити члени поліції до уснішної й швидко боротися з потайною торгівлею, якої аніщення вплине на покращання господарського життя. Курс складався з частин теоретичної й апрактичної. Темою викладів були: споживча торгівля, транспорт, торгівля одягами, будівельними а-теріалами, промисловими а-пробами, а крім того карма аконодавство, політика цін і інші. В апрактичній частині курсу курванти приймали участь у контролі цін на базарах, харчових крамницях і т. п. Слід надіятися, що цей курс, який вишколив кваліфікованих робітників для аберігання цін, допоможе а значній мірі до поборення розповсюженого в нас аскаретаю. (тн).

Стипендійний конкурс. У аанку з недалеим ачатком літнь-го семестру на вис-ших школах, Український Центральний Комітет аризначив на студії

германістичні — 3 стипендії, фізичного аховання — 2, турецької мови а літератури — 2, класичної філології — 3, ахідно-авропейських мов — 2, української мови і літератури — 3, педагогії — 3, історії — 3, географії — 3, математики — 2, фізики — 2, стеслах наук — 2, ариродничих наук — 3, археології — 1 і астрономії — 1. Висота стипендій від 220 до 260 золотих місячно, залежно від місця студії. Подання на стипендії вносити на адресу: Комісія Допомога Укр. Студентам в Централь. Комітет, Львів, Паркова 10. До подання треба долучити: а-свідку прийняття на високу школу (і можна долучити аніше) відіс аатурального асвідчення (аановані у студіях ааучують документи аавансованості), докладний життєпис, асвідство неаможности (а-та рджене громадянським і ариохіальним урядом), поручення, чи то громадянське одіно українських астанов, або вищачих українських громадян (одіно чи поручення пересильного а-танови чи громадянське безпосередньо до Комітету в аакритій конверті), одну фотозаписку розміром 6x9 і по можности акарське асвідство. Із аавної треба складати до 10 го квітня ц. р. Точні інформації про аможности студій та а-анаші а висом на даву високу школу ааходи, поладсть на аажання усно або пи-амо а референтура Комісії Допомога Українському Студентам в УЦК Львів, Паркова 10.

Друкарські школи. В Галичині будуть створені фахові школи для друкарів. У кожній школі буде арижкова друкарня для апрактичного вишколу учнів. Кожна школа матиме також власну бурсу.

Третій самоврядний курс для посадишків, волосних старшин, начальників громад і волосних секретарів. Як довідусмося, Губернатор дистрикту Галичина, Відділ Внутрішньої Адміністрації аановує в аоловній квітні ц. р. третій самоврядний курс для посадишків, волосних старшин, начальників громад і волосних секретарів у Львові. Кандидати повинні аголосуватися до Окружних або Повітових Старост.

Спеціальний курс для фінансових референтів міських і волосних справ. Як довідусмося, у Львові відбудуться неавбаром спеціальний курс для фінансових референтів, касієрів, бухгалтерів міських і волосних справ.

З Відня пишуть: У Відні живе до 400 українців. Більш як 1.000 робітників, а решта стара і нова еміграція та студентство. «Віденські українці», себто ті, що мають німецьке громадянство, об'єднані в СДН (Союз Українців Німеччини), якого головою є др. Дярович. Інші належать до УНО а інж. Равич на чолі. Студентство має свої арганізації, ЦСУС (головою др. Грицай) і НОУС (головою є студ. К. Біда). Студентів у Відні є більше трста. Найбільш на аещині (майже половина), праві, філософії, (голови на германістичні); в останньому році значно піросло число техніків. Є і кружок музиків та співців — самі гарні і майбутні алавні сили. Є кількох теологів, а навіть готеларська школа і танок мають своїх аредставників.

Векселені етемплені оплати об'явлено а 0,3% на 0,1% векселеної суми розпорядком Ген Губ. а 29. І. 1942 р., Дев. Розп. ч. 11. Старі векселені алякоти залучаються аадлі в аживанні по відірваній лівої кляси алякоти (пояснення про висоту векселеної суми).

АДМІНІСТРАЦІЯ
«УКРАЇНСЬКОГО СЛОВА»
откриває у великодному числі
взбівку **Святонних**
побажань
Текст побажань треба чутко аависати і одлати атери аадлатити в Адміністрації, вул. А. Гітлера ч. 19 (книгарня М. Савицького).

